

5. V podmínkových větách se nahrazuje složeným perfektem předbudoucí čas:

Si demain soir Marie est rentrée, nous irons voir les Dupont. *Jestli se Marie zítra do večera vrátí, půjdeme navštívit Dupontovy.*

258 IMPERFEKTUM

Vyjadřuje

1. časově neohraničené trvání minulého děje:

J'avais un ami qui s'appelait Yves. Nous travaillions dans le même atelier. *Měl jsem jednoho přítele, který se jmenoval Ivo. Pracovali jsme ve stejné dílně.*

Pozn. 1. Je-li vyjádřena délka trvání, musí se užit perfekta (složeného nebo jednoduchého): **Tout le mois de juin, il a fait très chaud.** *Celý červen bylo velké horko. Ils ont travaillé (ils travaillèrent) dix ans ensemble. Pracovali spolu deset let.*

2. Je-li řečeno (i jen přibližně), kolikrát se děj stal, imperfekta nelze použít: **Il est allé la voir deux fois (plusieurs fois).** *Dvakrát (několikrát) ji navštívil. Combien de fois lui avez-vous écrit? Kolikrát jste mu (jí) psal? Avšak: Je lui écrivais deux fois par semaine. Psal jsem jí (mu) dvakrát týdně. (Psal jsem jí...)* Zde užijeme imperfekta, protože minulý děj chápeme jako pravidelně opakovaný (zvyk). Viz níže 3.

2. okolnosti průběhu jiného děje minulého, tj. popis

• a) stavu:

Il faisait très beau le jour où nous avons pris le bateau. *Toho dne, kdy jsme nastoupili na loď, bylo velmi krásně.*

• b) prostředí:

La maison était entourée d'un jardin où il y avait des fleurs. *Dům byl obklopen zahradou, kde byly květiny.*

• c) pozadí děje:

J'écrivais une lettre lorsqu'il a sonné (sonna). *Psal jsem dopis, když (tu) zazvonil.*

• d) vysvětlení:

J'ai entendu du bruit: c'étaient nos voisins qui rentraient. *Zaslechl jsem nějaký šramot; to se vraceli sousedé.*

• e) dvou současně trvajících dějů:

Pendant qu'il écoutait la radio, elle se préparait à sortir. *Mezitímco on poslouchal rozhlas, ona se připravovala k odchodu.*

3. minulý děj opakovaný, znamenající zvyk či návyk:

Quand j'y habitais, je me baignais dans la mer. *Když jsem tam bydlel, koupával jsem se v moři.*
Comme papa disait toujours : ... *Jak vždycky říkával tatínek: ...*

Pozn. Imperfektum samo o sobě opakování nevyjadřuje: **je me baignais** může znamenat *koupal jsem se* (jednou) i *koupával jsem se* (obvykle). – Srovnej jednorázový děj vyjádřený imperfektem, např.: **Comme je le disais tout à l'heure, ...** *Jak jsem řekl před chvílí, ...*

4. časově přesně určenou minulou událost v jejím průběhu:

Le 11 novembre 1918, on signait enfin l'armistice. *11. listopadu 1918 se konečně podepisuje příměří.*
Il y a cent ans, naissait le poète français Jacques Prévert. *Před sto lety se narodil francouzský básník Jacques Prévert.*
Cinq minutes avant la fin du match, il marquait le but décisif. *Pět minut před koncem utkání zaznamenává rozhodující branku.*

Pozn. Je to slohový prostředek knižní a reportážní; má oživit a přiblížit děj. Nazývá se imperfektum historické (připomíná historický prezens, viz 256-7).

5. zdvořilost:

Je venais vous demander quelque chose. *Přišel jsem vás o něco požádat. (Přišel jsem se vás na něco zeptat.)*
Je voulais vous poser une question : ... *Chtěl jsem vám dát otázku: ...*

Pozn. 1. V některých případech může imperfektum vyjadřovat totéž co minulý podmiňovací způsob, zvláště v hovorové řeči, např.: a) nevyhnutelný následek: **Encore un instant et il quittait son bureau.** *Ještě okamžik a šel z kanceláře pryč.* b) neskutečnost v minulosti: **« Tu arrivais avant neuf heures, tu le trouvais. »** (A. Martinet) *Přijít před devátou, tak jsi ho zastihl.*

2. Imperfektum po spojce si viz 442-1-c – Imperfektum v časové souslednosti viz 271-1.

259 PŘEDMINULÝ ČAS

Vyjadřuje

1. děj, který skončil dříve, než nastal jiný minulý děj:

On m'a retourné le paquet que j'avais expédié il y a huit jours. *Vrátili mi balíček, který jsem odeslal před týdnem.*
Paul a manqué le train parce qu'il s'était réveillé trop tard. *Pavel zmeškal vlak, protože zaspal (... se probudil příliš pozdě).*